

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ
ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 2001

Σύντροφοι και συντρόφισσες,
Κυρίες και κύριοι,

Σας καλωσορίζω στην Αθήνα, στην Συνδιάσκεψη της Σοσιαλιστικής Διεθνούς για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πιστεύω ότι θα συμβάλετε αποφασιστικά για ένα επιτυχημένο συνέδριο. Ελπίζω να μείνετε ικανοποιημένοι από την παραμονή σας στην Πρωτεύουσα της Ελλάδας, στην πόλη που ετοιμάζεται να φιλοξενήσει τους επόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες, τους Αγώνες του 2004.

Στην Ελλάδα, στην Αθήνα, όπως και σε κάθε χώρα και κάθε πόλη του κόσμου γίνεται όλο και περισσότερο κοινή συνείδηση πως όλες οι μεγάλες προκλήσεις είναι οικουμενικές. Αφορούν όλα τα κράτη και τα έθνη της γης.

Σήμερα, η κοινή πρόκληση για τους λαούς είναι η κατοχύρωση συνθηκών κοινωνικής δικαιοσύνης και οικονομικής ανάπτυξης. Είναι ο αγώνας για την οικοδόμηση και τον εκσυγχρονισμό του κοινωνικού κράτους. Ο αγώνας για μια κοινωνία συνοχής, μια κοινωνία ισότητας και αλληλεγγύης, μια κοινωνία για όλους – και όχι μόνο για τους λίγους.

Για την οργάνωση αυτής της κοινωνίας οι σοσιαλιστές είχαμε πάντοτε ως σημαία μια διαχρονική αξία, ένα παλιό και πάντοτε επίκαιρο σύνθημα: **Την αποκέντρωση**. Αν για τις προηγούμενες εποχές η αποκέντρωση ήταν σημαία του προοδευτικού κινήματος, για τη νέα και σύγχρονη εποχή του κόσμου των ανοιχτών συνόρων και της τεχνολογικής επανάστασης γίνεται θεμελιακή προϋπόθεση για κάθε προοδευτική κοινωνική οργάνωση.

Η αποκέντρωση διασφαλίζει σε μια τοπική κοινωνία την άρθρωση σε ένα συνεκτικό πλαίσιο όλων των δημιουργικών και παραγωγικών της δυνάμεων. Την αξιοπιστία των διαδικασιών κοινωνικής σύγκλισης και συναίνεσης. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν προνομιακό χώρο για την οικοδόμηση ενός νέου πολιτισμού δημόσιας εξουσίας με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Έναν πολιτισμό που σκοπό έχει να προάγει την σύγχρονη κοινωνία σε μια Ισχυρή Κοινωνία Πολιτών, μια Κοινωνία Ανάπτυξης και Προόδου, μια Κοινωνία Συνοχής και Αλληλεγγύης.

Θα σταθώ στο καθένα από τα τρία αυτά κεντρικά και καθοριστικά ζητούμενα της σημερινής εποχής: **Την Κοινωνία Πολιτών, την Κοινωνία Ανάπτυξης και Προόδου, την Κοινωνία Συνοχής και Αλληλεγγύης.**

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι θεμελιώδης θεσμός για την διαμόρφωση μιας **Ισχυρής Κοινωνίας Πολιτών**. Είναι κοιτίδα και βάθρο της δημοκρατικής οργάνωσης των κοινωνιών μας. Στους Οργανισμούς της ο πολίτης βιώνει άμεσα την πολιτική, έρχεται άμεσα σε επαφή με τη δημόσια εξουσία.

Με τη δράση μας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δίνουμε περισσότερη ζωντάνια σε ιδέες και αξίες για τις οποίες έχουμε αγωνιστεί από την ίδρυση των κομμάτων μας. Ιδιαίτερα για τη διεύρυνση και την εμβάθυνση της Δημοκρατίας. Και μπορούμε να συνεχίσουμε πιο ενεργά, πιο μαχητικά: Μπορούμε να ενισχύσουμε τις δημοκρατικές διαδικασίες για την καλύτερη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων, για την καλύτερη εξυπηρέτηση του τοπικού δημόσιου συμφέροντος.

Το «Κράτος της Αυτοδιοίκησης» δεν επιτρέπεται να είναι μια αναπαραγωγή ή ακόμη χειρότερα ένα κακέκτυπο των παραδοσιακών δομών του συγκεντρωτικού κράτους.

Για να το πετύχουμε αυτό, πρέπει να εφαρμόζουμε σταθερά την πολιτική της πλήρους διαφάνειας στη διαμόρφωση των πολιτικών, στη λήψη των αποφάσεων, στη διαχείριση των δημόσιων πόρων και στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας.

Το δικαίωμα της πληροφόρησης για τις τοπικές δημόσιες πολιτικές, το δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία της διοίκησης, το δικαίωμα διαβούλευσης και κυρίως τα δικαιώματα συμμετοχής στη διαμόρφωση των αποφάσεων της τοπικής εξουσίας είναι στοιχεία καθοριστικά για τον έλεγχο της εξουσίας από την κοινωνία.

Οι δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, ιδίως η **ηλεκτρονική διακυβέρνηση**, μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά σε αυτή την κατεύθυνση. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι οι πρώτες εφαρμογές της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δοκιμάστηκαν πρώτα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η επιτυχία τους εκεί λειτούργησε ως πιστοποιητικό για τη μεταφύτευσή της στην κεντρική εξουσία.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,
Κυρίες και κύριοι,

Η δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι παράγοντας καθοριστικός για την οικοδόμηση μιας **Κοινωνίας Ανάπτυξης και Προόδου**. Μια Κοινωνία Ανάπτυξης και Προόδου που προσαρμόζεται στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον ασφαλώς μεγεθύνει το προϊόν της, αξιοποιεί τις αναπτυξιακές της δυνατότητες, αναβαθμίζει ποιοτικά τις παροχές της, εκσυγχρονίζει τις δομές της. Ταυτόχρονα, μια κοινωνία ανάπτυξης και προόδου πρέπει να είναι και **μια κοινωνία πλήρους απασχόλησης**. Η πλήρης απασχόληση δεν είναι ένα ουτοπικό σχήμα, αλλά ένα σχέδιο σε εξέλιξη και σ' αυτό το σχέδιο ενεργό ρόλο έχει και η τοπική κοινωνία.

Η Αυτοδιοίκηση μπορεί να αξιοποιήσει στο έπακρο εθνικά προγράμματα αλλά και προγράμματα υπερεθνικών-διεθνών οργανισμών. Να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε πόλης και κάθε περιοχής. Να προστατεύσει τους φυσικούς και περιβαλλοντικούς της πόρους. Να συντονίσει τις τοπικές αναπτυξιακές συμφωνίες.

Εμμένουμε σε μια πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία επικεντρώνεται και εξειδικεύεται στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας. Η πολιτική αυτή εκφράζεται με τον καλύτερο τρόπο στην εκπόνηση μιας «τοπικής ατζέντας», δηλαδή ενός τοπικού προγράμματος για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Παράλληλα, ενθαρρύνουμε την άμιλλα των πόλεων και των τοπικών κοινωνιών. **Η δημιουργική άμιλλα είναι η καλύτερη συνταγή για την πρόοδο των πόλεων.** Όσες τοπικές κοινωνίες εργάστηκαν μ' αυτή την προσέγγιση έχουν να επιδείξουν σημαντικά επιτεύγματα. Ας την καλλιεργήσουμε στους πολίτες μας.

Και περνώ στο τρίτο κεντρικό και καθοριστικό ζητούμενο της σημερινής εποχής, την ανάγκη και το πρόταγμα της σοσιαλιστικής πολιτικής πρότασης. **Την Κοινωνία Συνοχής και Αλληλεγγύης.**

Πολλές φορές οι δυσκολίες της κοινωνικής ενσωμάτωσης όσων δεν έχουν στοιχειώδεις πόρους για να επιβιώσουν προσλαμβάνονται ως προβλήματα «της κοινωνίας του περιθωρίου» κι όχι της κοινωνίας στο σύνολό της.

Σε αυτή την θεώρηση οι σοσιαλιστές είμαστε αντίθετοι και απαντάμε δυναμικά. Η κοινωνική αλληλεγγύη και η εμπέδωση της κοινωνικής δικαιοσύνης είναι κατακτήσεις των αγώνων μας και βρίσκονται στον πυρήνα της πολιτικής μας.

Οι πόλεις και οι τοπικές κοινωνίες αποτελούν κατεξοχήν την αναφορά των πολιτών που βρίσκονται στο φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού. Αυτών που έχουν μεγάλη ανάγκη φροντίδας και αισθάνονται καλύτερα απ' όλους τη σημασία της κοινωνικής αλληλεγγύης. Στα πλαίσια της σοσιαλιστικής πρότασης, φροντίδα και αλληλεγγύη είναι όψεις του ίδιου νομίσματος.

Η φροντίδα δεν αποτελεί μόνο ένα σύνολο πολιτικών και δράσεων αρωγής. Αποτελεί κυρίως ένα σύνολο πολιτικών και δράσεων που αποβλέπουν στην πρόληψη των προβλημάτων και στη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων για την απασχόληση, την ασφαλή διαβίωση και την ποιότητα ζωής. Για μας η κοινωνική φροντίδα **ισοδυναμεί με διαρκή αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη.**

Στενά συνυφασμένη με την ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής είναι η ενίσχυση του πολιτιστικού πλουραλισμού και η αναγνώριση της διαφορετικότητας των πολιτιστικών κοινοτήτων. **Παράλληλα, η ενσωμάτωση όλων των πολιτιστικών κοινοτήτων σε μια Ισχυρή Κοινωνία ασφάλειας και αλληλεγγύης, αποτελεί κυρίαρχο στόχο της πολιτικής μας.**

Το μεταναστευτικό ρεύμα προς τις προηγμένες χώρες θέτει την πρόκληση της πολυπολιτισμικότητας, της κοινωνικής συνοχής, της ασφάλειας και της αλληλεγγύης. Απαντάμε σε αυτή την πρόκληση χωρίς προκαταλήψεις και χωρίς δισταγμούς: **Το μεταναστευτικό ρεύμα πρέπει να είναι ελεγχόμενο και νόμιμο. Η ένταξη των μεταναστών στην κοινωνία πρέπει να μη γίνεται σε βάρος της κοινωνικής συνοχής. Ο νόμιμος μετανάστης που έρχεται σε κάθε κοινωνία πρέπει να αξιοποιεί τα δικαιώματα, αλλά και να σέβεται τις υποχρεώσεις που αντιστοιχούν σε κάθε έννομο πολίτη.**

Οι τοπικές κοινωνίες και η αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί πρέπει να επιδεικνύουν σεβασμό στην πολιτισμική ιδιαιτερότητα. Πρέπει παράλληλα να επεξεργάζονται και να εφαρμόζουν προγράμματα και δράσεις που

αποσκοπούν στην ομαλή ένταξη των πολιτισμικών ομάδων στην τοπική κοινωνία. Έτσι καλλιεργούμε την κοινωνική αλληλεγγύη και εμπεδώνουμε αίσθημα ασφάλειας στους πολίτες. **Μια πολιτική με αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελεί σήμερα το καλύτερο αντίδοτο για τη ξενοφοβία και το ρατσισμό.**

Συντρόφισσες και σύντροφοι,
Κυρίες και κύριοι,

Κεντρικό χαρακτηριστικό της σοσιαλιστικής πρότασης για μια **Κοινωνία Συνοχής και Αλληλεγγύης**, είναι ακόμα η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών. **Όσο οι κοινωνίες προοδεύουν, τόσο διεκδικούν μια καλύτερη ποιότητα ζωής.**

Θα ήθελα να αναφέρω δύο μόνο βασικές πτυχές της ποιότητας ζωής. **Πρόκειται για την κοινωνία της γνώσης και τον πολιτισμό.**

Η πιο αποτελεσματική πολιτική για την **κοινωνία της γνώσης** έρχεται μέσα από την συνεργασία της τοπικής με την κεντρική εξουσία. Η κεντρική εξουσία σχεδιάζει την γενική πολιτική και η τοπική αυτοδιοίκηση την εξειδικεύει και την εφαρμόζει. Η κεντρική εξουσία προσφέρει τα μέσα

και η τοπική διοίκηση διασφαλίζει την σωστή στόχευση. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να γίνει κι αυτή μοχλός διάχυσης της γνώσης, εφαλτήριο κατάκτησης της κοινωνίας της γνώσης.

Τα ίδια ισχύουν και για τον πολιτισμό. Και εδώ η τοπική κοινωνία με τους εκφραστές της είναι σε θέση να διαμορφώσει στοχευμένα προγράμματα και δράσεις. Για περισσότερη συμμετοχή, για περισσότερη δημιουργία. Κάθε τοπική κοινωνία έχει τη δική της πολιτιστική ταυτότητα. Ας διαφυλάξουμε τις ζωντανές μας παραδόσεις, αλλά ας ενθαρρύνουμε και τη συνέχισή της με νέες ιδέες, με σύγχρονες εκφράσεις. Ας ανοίξουμε δρόμους πολιτισμικού διαλόγου και συνεργασίας.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,
Κυρίες και κύριοι,

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί προνομιακό πεδίο μέσα στο οποίο εφαρμόζουμε **την σύγχρονη σοσιαλιστική πρόταση για μια Ισχυρή Κοινωνία Πολιτών, για μια Κοινωνία Ανάπτυξης και Προόδου, για μια Κοινωνία Συνοχής και Αλληλεγγύης.**

Η Συνδιάσκεψη των Αθηνών έχει μια αποστολή. Να διακηρύξει και να διατυπώσει τις αρχές και τους προγραμματικούς στόχους μας σε έναν Χάρτη που θα αποτελέσει ένα Πολιτικό Σύμφωνο ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης, προόδου, ασφάλειας και αλληλεγγύης για τις τοπικές κοινωνίες των χωρών μας.

Ιδιαίτερα σ' αυτό τον τόπο, σ' αυτή την πρωτεύουσα, όπου Πόλη και Πολίτης απέκτησαν την αρχική τους υπόσταση και αίγλη, όπου ο Δήμος ταυτίστηκε με την ιδέα της Δημοκρατίας και η Εκκλησία του Δήμου με την πρώτη στην πράξη υλοποίηση της άμεσης Δημοκρατίας, μπορούμε να στείλουμε παντού το μήνυμα:

Πόλη και Πολίτης, Δήμος και Δημοκρατία, αποτελούν κεντρική ιδέα της σοσιαλιστικής στρατηγικής, της προοδευτικής προοπτικής για τον κόσμο μας, για την σύγχρονη οργάνωση των κοινωνιών μας.

Σας ευχαριστώ.